

Revideret juni 2023

Pædagogisk læreplan for Agedrup Skole

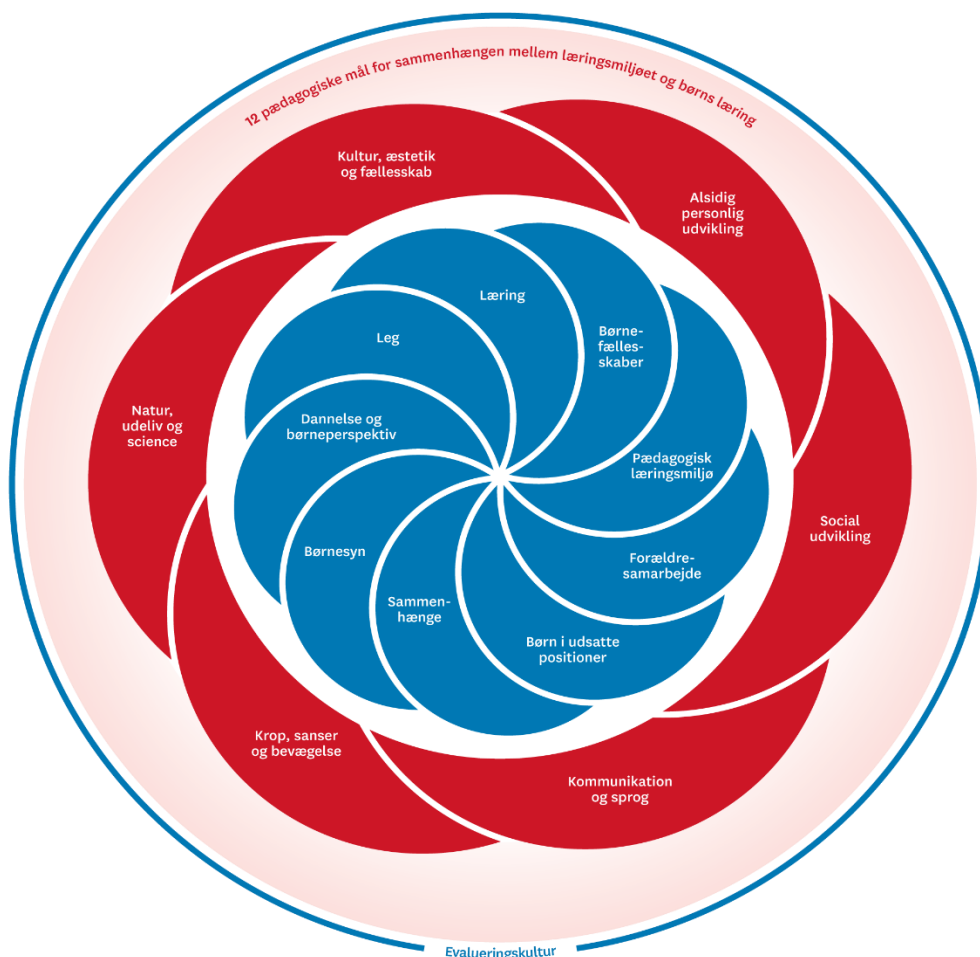

Sammen får vi spirer til at gro

Vi vil være en skole, hvor børn, unge og voksne blomstrer, og hvor vi gør os umage med at se, høre og forstå alle børn. I glade, trygge fællesskaber med højt til loftet udforsker vi verden med hoved, krop og hjerte.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring og udvikling. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan for SFO Odense

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Jf. ændring af folkeskolelovens § 40, stk. 4. gældende pr. 1. juli 2018, skal tidlig SFO-start enten arbejde med temaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud eller med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen.

I Odense er det besluttet, at hele SFO'ens virke fra Forårs SFO til SFO2 arbejder ud fra de 6 temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan for SFO tager derfor udgangspunkt i dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Hvem er vi?

Agedrup Skole Agedrup Skole er en folkeskole, som ligger i et naturskønt forstads kvarter til Odense tæt beliggende ved skov og strand og med gode udendørs faciliteter, gode faglokaler, hal og udendørs idrætsfaciliteter. Vi er en tosporet skole med ca. 470 elever fordelt i et Børnemiljø fra 0. - 5. årgang og et ungemiljø fra 6. - 9. årgang. På skolen er der ansat ca. 50 medarbejdere, hvoraf de fleste er lærere. Vi har 4 pædagoger og 3 medhjælpere, som dels har opgaver i skoledelen som skolepædagoger og medhjælpere og dels i morgen-SFO og eftermiddags-SFO 1 - som er for børn i 0. - 3. klasse samt SFO 2 for børn i 4. klasse. I perioden fra marts til juli har vi endvidere Forårs-SFO for de børn, der skal begynde i 0. klasse i august hvert år. I indeværende skoleår har vi ca. 160 indmeldte børn fra 0. klasse til 4. klasse.

Det fælles pædagogiske grundlag

De ni centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhængende læringsmiljøer.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvordan forbindes det, børnene har med sig med det nye, de skal lære?

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesynet på Agedrup Skole

På Agedrup Skole ser vi børn som hele mennesker, der har brug for anerkendelse, omsorg, tillid, udfordringer og for at være en del af fællesskaberne i skolen og i SFO'en. Vi ser alle børn som individer, men også som en væsentlig del af fællesskabet. Fællesskabet omkring det enkelte barn er i centrum. Det er de voksnes ansvar at tage hånd om fællesskaberne og børnenes trivsel og hjælpe alle børn i bedst mulig trivsel. Det arbejder vi kontinuerligt med i et samarbejde mellem forældre, SFO og skole. Børn er kompetente eksperter i deres eget liv, og de udvikler sig i sociale relationer, så vi forsøger hele tiden at forstå børnene, give dem medbestemmelse og indleve os i de sammenhænge, de indgår i. Vores udgangspunkt er et anerkendende børnesyn, og vi arbejder med trivsel hver eneste dag i mødet med børnene: I SFO'en, i undervisningen og i de frie rum.

Rasmus Alenkærs 8 bud - for professionelles arbejde med børn Udgangspunktet for dette arbejde er Rasmus Alenkærs 8 bud for professionelles arbejde med børn, som også hænger på væggen på skolens kontor.

De 8 bud for arbejdet med børn

1. Alle børn er nogens børn.
2. Alle børn er værdifulde.
3. Alle børn kan bidrage med noget positivt.
4. Alle børn har lov til at lave fejl.
5. Alle børn skal ikke behandles ens.
6. Alle børn skal ikke være sammen med alle børn om alt.
7. Alle børn har behov for anerkendelse, nærvær og respekt.
8. Alle børn har behov for at opleve sig som en del af noget, der er større end dem selv.

Rasmus Alenkær

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Dannelse og børneperspektiv: "Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse."

Mod
Nysgerrighed,
Medmenneskelighed
Vedholdenhed

I arbejdet med dannelse tager vi udgangspunkt i Odense Kommunes Dannelsesstrategi <https://www.odense.dk/politik/politikker-og-visioner/strategier/dannelsesstrategi>

Mod

MOD

Vi forsøger altid at møde børnene der, hvor de er i deres udvikling, så vi kan udfordre dem passende på en måde, så de får tiltro til egne evner og mod på at indgå i demokratiske processer. Det gør vi hver dag i voksenstyrede aktiviteter, og vi understøtter dem med anerkendelse og guidning i de frie lege, de indgår i, så de bliver mere modige og er i trivsel. Vi holder månedlige børnemøder, hvor vi opfordrer til, at børnene byder ind med ønsker til, hvordan hverdagen i SFO'en skal være. Alle børn skal føle sig set og hørt.

Vedholdenhed

Vedholdenhed betyder blandt andet, at vi arbejder med at guide børnene i de aktiviteter, de indgår i, så de ikke zapper rundt i SFO-tiden. Det kræver synlige voksne, der kan guide børnene og støtte op omkring lege og aktiviteter.

Vi udfordrer børnene tilpas, så de lærer deres styrker og svagheder at kende og får erfaringer med at kunne overkomme de udfordringer, de møder. Vedholdenhed fordrer, at børnene kender deres egne behov og også er i stand til at udsætte dem til fordel for fællesskabet i SFO'en. Vedholdenhed hænger sammen med ansvarlighed, og vi arbejder med at give ansvar til børnene og også hjælpe dem med at tage ansvar og vokse af det.

Medmenneskelighed

SFO'en er et stort fællesskab og dermed en fantastisk øvebane i forhold til at arbejde med måden, vi er sammen med hinanden på – en øvebane hvor vi øver os i at være gode mennesker. Vi arbejder med tolerance og respekt i alle de dialoger, vi indgår i med børnene hver dag i alle lege og aktiviteter, en god dag i SFO er karakteriseret ved. Vi lytter til børnene, udviser forståelse, udfordrer deres perspektiver og hjælper med at løse konflikter. Konflikter er basis for læring, og vores intention er altid, at alle børn kommer styrkede ud af konflikter med en større forståelse og empati i forhold til sig selv og andre. De voksne er tydelige rollemodeller i tale og handling, der gennem dialog, anerkendelse og forståelse giver børnene mulighed for at vokse og trives.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Nysgerrighed

Vi ønsker at skabe rammer, hvor børnene kan udfolde sig kreativt, være undersøgende, innovative og nysgerrige og gennem succeser og fejl i både leg, aktiviteter og rutiner lære sig selv og verden omkring sig bedre at kende.

Derfor møder vi børnene anerkendende og nysgerrigt spørgende til deres oplevelser og erfaringer, når de kommer til os. Vi er opsøgende i forhold til de lege og aktiviteter, børnene selv sætter i gang og opfordrer til, at de udvikler på eksempelvis den leg, de er i gang med.

Leg - "Legen har en værdi i sig selv."

Derfor er leg en gennemgående del af vores SFO, hvor børnene øver deres sociale og personlige kompetencer, kreativitet, fantasi og nysgerrighed.

Legen er både frie lege, som børnene selv sætter i gang, men også voksenstyrede lege. Børnene skal i alle former for lege opleve at være en del af fællesskabet.

Vi ønsker, at vores fysiske rammer; lokaler og uderum er med til at inspirere til mange forskellige typer af lege. De voksnes fokus er at understøtte børnenes leg, og derfor

- At afvente og vurdere om en leg skal støttes for, at alle børn kan være med på en god måde.
- At iagttage børnenes roller og positioner i legene for at kunne spejle dem i samspillet med de andre børn i forhold til udvikling af barnets sociale kompetencer
- At hjælpe de børn, der har brug for det, ind i lege med de andre børn – særligt fokus på børn i udsatte positioner
- At italesætte de muligheder, børnene har i forhold til dagens aktiviteter, når vi samles i spisegrupperne

Læring: "Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret."

Når børn skal lære, skal de udfordres tilpas, og det er de voksnes ansvar at skabe gode rammer og forudsætninger for, at det sker. Det gør vi ved at:

- Arbejde bevidst med børnenes relationer i planlagte aktiviteter og lege og ved at understøtte børnenes frie leg
- Tilrettelægge varierede aktiviteter og lege – se mere under de seks læreplanstemaer.
- Give plads til, at børnenes frie lege får plads

Børnefællesskaber: "Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for."

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

De voksne har ansvaret for at skabe inkluderende børnefællesskaber, hvor alle børn føler sig som en del af fællesskabet i SFO'en. Derfor har vi struktureret dagen, så alle mødes i deres spisegruppe for herefter at gå ud i de aktiviteter, der er forberedt. Vi møder børnene med anerkendelse, er lyttende, udfordrer børnene og giver mulighed for medbestemmelse, deltagelse i planlagte aktiviteter eller i fri leg, på børnenes præmisser. Vi ønsker en balance mellem børne- og voksenplanlagte aktiviteter.

I vores praksis ser man det når:

- Vi arbejder på baggrund af materialet FriForMobberi og er opmærksomme på det enkelte barns relationer og trivsel. De 4 hovedbegreber i materialet er tolerance, respekt, omsorg og mod, og vi præsenterer dette på intromøderne, når jeres barn starter i Forårs-SFO
- Vi i spisegrupperne hver dag synliggør, hvilke aktiviteter, det er muligt at være en del af og evt. guider børnene ind i nye aktiviteter og mulige nye relationer
- Igangsætter aktiviteter, som inviterer til at danne nye relationer på tværs af alder og køn – sommetider kønsopdelte aktiviteter
- Vi laver fællesaktiviteter som f.eks. fodboldturnering, rundboldturnering, poolturnering i Club4, laver bålmad mm.
- Vi holder børnemøder og spørger børnene, hvilke aktiviteter de godt kunne tænke sig i SFO'en og i Club Nice
- Vi understøtter børnene i den frie leg og guider, når de har brug for det.

Personalet holder fokus på dette ved:

- På de ugentlige personalemøder fast at drøfte og planlægge SFOlivet og det enkelte barns trivsel og deltagelse i positive fællesskaber
- Hele tiden at holde fokus på og tilrette læringsmiljøet ud fra de behov, vi ser i børnegruppen
- At lave relations-skemaer, der er et konkret redskab til at sætte ind der, hvor vi får øje på, at et barn har brug for hjælp til at danne nye relationer og blive en del af nye fællesskaber. Dette arbejde laves af årgangspædagogen og i samarbejde med årgangens lærere, så vi sikrer sammenhæng og videndeling mellem skole- og SFO-del. Vi følger op på dette på personalets ugentlige møder, så alt personale kender de planer, der lægges for det enkelte barn. Ved skole-hjemsamtalerne inddrages forældrene, og er der behov, tager pædagoger og medhjælper kontakt til forældrene og inviterer til yderligere samarbejde. Vi opfordrer ligeledes forældre til at komme til os, hvis de har spørgsmål eller bekymringer.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi ønsker at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor vi arbejder bevidst og målrettet med børnenes trivsel, udvikling og dannelse med udgangspunkt i den børnegruppe, vi har, børnenes behov og perspektiver, vores fysiske rammer, skolens vision og de 6 læreplanste-maer.

Det pædagogiske læringsmiljø rummer alle de rutiner, vi har, vokseninitierede lege og aktiviteter og børnenes egne, frie lege. Alt, hvad vi gør, skal understøtte det pædagogiske læringsmiljø.

Vi arbejder ud fra

- En viden om, at børn lærer i alt, hvad de indgår i. Det er de voksnes ansvar, at de lærer det, der skal til, for at de trives, udvikler sig og dannes som mennesker. Derfor har vi fokus på gode og varierede aktiviteter hver dag, fællesaktiviteter og daglige rutiner
- At daglige rutiner skaber genkendelige rammer, hvilket giver tryghed og fællesskabsfølelse. Herunder spisegrupperne, ind- og udcheckning og dagens planlagte aktiviteter
- En balance mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter
- Synlige tavler med dagens planlagte aktiviteter og guidning af børnene i forhold til, hvad de kan vælge at lave, hvor i huset og med hvem
- Synlige tavler med aktiviteter som forældre kan orientere sig på, så de kan tale med deres børn om det, de oplever i SFO'erne
- At tage os tid til dialog med børnene, så vi fastholder vigtigheden af børneperspektivet, så alle børn føler sig set, hørt og forstået og lærer, at de har indflydelse på deres hverdag i SFO'en

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi ser samarbejdet omkring børnenes trivsel som et fælles ansvar, og vi ønsker og dyrker de gode relationer til alle forældre. Alle årgange har en årgangspædagog, som i skoledelen kommer i klassen og har den understøttende undervisning. Dermed opbygger pædagogen relationer til børnene i flere arenaer; i skolen

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

og i SFO'en – og pædagogen er også med til forældremøder og skole-hjem-samtalerne i skoledelen. Generelt er det gode samarbejde karakteriseret ved en åben og konstruktiv kommunikation.

I den daglige praksis samarbejder vi således:

- Vi skriver info-breve ud til forældrene og fortæller om det, vi laver, praktiske oplysninger mm.
- I SFO'en vægter vi den daglige kontakt med forældre højt. Både om morgenen når børnene kommer og i hentesituationen om eftermiddagen.
- Dialogen omkring det enkelte barn er vigtig, og vi griber alle muligheder for den gode dialog om stort og småt.
- Forældre kan orientere sig om dagens aktiviteter på tavlen, der hænger udenfor "Stoppenålen"

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

- Børn i udsatte positioner har det samme krav på pædagogisk tilrettelagte læringsmiljøer, hvor der er plads til alle, som alle andre børn har. Sommetider er der dog særlige behov, som vi skal tage højde for i SFO'en, så barnets udvikling stimuleres bedst muligt. I de situationer handler vi systematisk med sparring, inddragelse af forældre, samarbejde med lærerne og udfærdiger en handleplan for, hvordan vi støtter barnet bedst muligt

Vi inddrager altid forældre i sådanne tilfælde.

Sammenhængende læringsmiljøer

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø, så det skaber sammenhæng mellem børnehus, Forårs SFO, indskoling, SFO, mellemtrin og SFO2?

Fra børnehus til Forårs-SFO - Et sammenhængende børneliv

1.marts hvert år tager vi i vores Forårs-SFO imod de børn, der pr 1. august skal gå i 0. klasse. Forårs-SFO'en skal være med til at skabe en glidende og tryk overgang fra dagtilbud til skole og dermed støtte en sammenhængende og helhedsskabende oplevelse hos børn og forældre.

Forårs-SFO er et særligt tilrettelagt pædagogisk tilbud målrettet aldersgruppen, hvor pædagogiske aktiviteter har fokus på, at børnene lærer at være en del af nye fællesskaber, hvor der er fokus på læring, motivation, tryghed og trivsel. Alt sammen elementer der har betydning for, at børnene får en god start i skolen.

Op til den digitale indskrivning i november holder vi informationsmøde for forældre til kommende skolebørn, hvor vi fortæller om skolen, Forårs-SFO'en og hvor det er muligt at hilse på en del af personalet, se lokalerne mm.

Allerede i januar måned har vi i lokalområdet i samarbejde med børnehusene etableret et førskole-projekt, hvor de kommende skolebørn fra distriktets børnehuse en gang om ugen kommer på besøg på Agedrup Skole sammen med voksne, de kender fra børnehusene. Her får børnene allerede på første besøg en garderobeplads, og børn og voksne laver pædagogiske aktiviteter sammen for at lære hinanden at kende. Det personale, som 1. marts skal være en del af ForårsSFO'en, er med i projektet, og hermed skabes en god mulighed for allerede inden 1. marts at danne sig et indtryk af børnegruppen.

Vi får en fuldtidsansat inklusionspædagog med fra et af børnehusene, hvilket bidrager til, at de styrkede læreplaner, der er arbejdet med i dagtilbuddene videreføres i Forårs-SFO'en.

Sammen med overleveringer om børnene fra børnehusene stiller det personalet i Forårs-SFO'en rigtig godt i forhold til at kunne danne homogene og velfungerende læringsgrupper til 1. marts. I år modtager vi 51 børn til Forårs-SFO.

Indhold og struktur i Forårs-SFO Forårs-SFO skal være med til at forberede børnene på at begynde i 0. klasse i august, og derfor arbejder vi både med faglige opgaver og målrettet og systematisk med relationsdannelse i fællesskabet. Vi bruger materialet "Fri for mobberi", når det handler om relationsdannelse og trivsel, og børnehusene bruger samme materiale, så det vil være kendt for alle forældre og de børn, som bor i distriktet og har gået i lokale dagtilbud.

Ugen i Forårs-SFO'en har en fast struktur, hvor børnene er fordelt i fleksible læringsgrupper og arbejder med et stort fokus på sprog, leg, bevægelse & relationsdannelse. Derudover er der hver dag et middagsbånd, hvor der er taktile rygmassage, børnemeditationer og afslapning. Fra Forårs-SFO til 0. klasse

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Overgangen til 0. klasse:

Allerede efter få måneder og en lang sommerferie, skal der igen ske noget nyt for børnene, for nu begynder deres skoleliv for alvor. Vi gør meget ud af overgangen mellem Forårs-SFO og børnehaveklassen og lægger vægt på grundige overleveringer mellem personalet i Forårs-SFO'en og børnehaveklasselederne. Derudover er børnehaveklasselederne på besøg jævnligt fra marts til juli, og vi samarbejder om gruppedannelser og på sigt klassesannelser, som vi lægger fast omkring efterårsferien i 0. klasse. På den måde har vi god tid til at afprøve forskellige gruppeinddelinger, så vi kan danne så vel-fungerende og homogene klasser som muligt. Fra SFO til ClubNice

Børnene kan gå i SFO fra 0. til 3. klasse. Derefter tilbyder vi SFO2, som hos os hedder Club Nice. Fordi vi ikke har så mange børn i vores Club4, har vi om foråret mulighed for at invitere 3. årgang med ind i nogle af de aktiviteter, der er særlige for Club Nice, så overgangen bliver glidende.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Når det er muligt og giver mening, inviterer vi lokalsamfundet ind og samarbejder også ud ad skolens rammer.

Vi samarbejder og har aktiviteter med:

- Agedrup Kirke
- Skytteforeningen
- Rideklubben
- Spejderne
- Fjordager Idrætsforening

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske aspekt i det pædagogiske læringsmiljø?

Sådan arbejder vi med det fysiske læringsmiljø:

- Vi reflekterer over brugen af de fysiske rammer i forhold til den pædagogiske intention, vi har, og som er beskrevet i det ovenstående og længere nede under de 6 læreplanstemaer og i forlængelse af skolens vision og vores anerkendende børnesyn
- Vi holder orden og har organiseret og indrettet vores lokaler, så de fremstår inspirerende og indbyder til forskellige slags aktiviteter
- Vi inddrager børnene i, hvilke tilbud, materialer, spil og legetøj de ønsker at kunne bruge i SFO'en og ClubNice

Sådan arbejder vi med det psykiske læringsmiljø:

- De voksne har ansvaret for det psykiske børnemiljø, og vi arbejder med det i sammenhæng med rammesætningen af pædagogiske læringsmiljøer som nærværende voksne – Dvs, som noget der altid er væsentligt i samværet mellem børn og voksne jævnfør ovenstående refleksioner over vores praksis.

Sådan arbejder vi med det æstetiske læringsmiljø:

- Vi holder orden og inddrager børnene i dette og har øje for, om det er visuelt indbydende rammer, vi har. Særligt har vi fokus på også i SFO'en at arbejde med literacy-miljøet: Hvordan indbyder det æstetiske miljø til samtale, kommunikation og sprog, læsning og fortælling.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vi har et fokus på alle børns alsidige personlige udvikling, som også er beskrevet i det fælles pædagogiske grundlag. Vores trygge og genkendelige rammer skal danne det bedste udgangspunkt for alle børns bedst mulige udvikling

Vi ønsker at

- Give alle børn lige deltagelsesmuligheder og udvikle deres mod til at engagere sig, deltage og prøve sig selv af i forskellige sociale arenaer og aktiviteter
- Øve alle børns evne til at deltage i en respektfuld dialog, at give, stå fast, indgå med åbenhed og indgå kompromisser som en del af en demokratisk dannelse
- Engagere børnene i refleksioner over aktiviteter og konflikter og dermed udvikle selvrespekt, selvtillid, selvværd og gå-på-mod ved at turde face udfordringer

Eksempler på aktiviteter:

- Børnemøder
- Boldspil, regellege og fri leg
- Alle dialoger vi indgår i – også konflikthåndtering

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- Madlavning og ture ud ad huset

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vi tilrettelægger hverdagen, så alle børn igennem samvær og leg i små og store fællesskaber får mulighed for at deltage i mange forskellige aktiviteter, hvor de kan udvikle sig og trives.

Vi har fokus på, at

- alle børns positive udvikling er de voksnes ansvar, og de voksne er bevidste om, hvornår de går foran, går ved siden af eller går lige bagved og ved, hvor barnet er sin udvikling, så vi kan støtte bedst muligt op omkring det enkelte barn og fællesskabet
- planlægge en hverdag og aktiviteter med plads til forskelligheder, hvor alle børn er unikke ressourcer med plads i fællesskabet
- børn udvikler empati i relation til andre børn og voksne i samvær af mange forskellige slags, og at de voksne har ansvaret for at hjælpe alle børn ind i positive relationer
- Legen er grundlæggende og har værdi i sig selv

Eksempler på aktiviteter:

- Børne- og vokseninitierede lege på tværs af alder og etnicitet. F.eks. fodbold, fangelege, stafetter, gemmelege, gammeldags lege, brætspil, rolle- og regellege osv.
- Aktiviteter og projekter tilpasset særlige alderstrin med forskellige projekter. F.eks. madlavning på en årgang, robotteknologi kun for de store i 3. og 4. klasse, "Den store bagedyst" i Club4 etc.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- Børnemøder på årgangene med indflydelse på aktiviteter i SFO'en

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog åbner døre for alle mennesker - også til sociale relationer og dermed til det gode liv. Derfor har vi et særligt fokus på vores kommunikation og arbejdet med sprog allerede, når børnene kommer hos os i Forårs-SFO.

Vi ønsker at

- skabe et mangfoldigt, sprogligt stimulerende læringsmiljø for alle børn gennem sprogligt bevidste interaktioner med de voksne, der er sproglige rollemodeller for børnene
- skabe et læringsmiljø, hvor børnene i leg og aktiviteter bruger deres sprog i samspillet med andre børn og voksne, så legen bliver en sproglig øvebane
- tale med og ikke blot til børnene i et varieret sprog og med indlevelse i forhold til børnenes oplevelsesverden

Det gør vi

- Sprog er et fokusområde og en del af børnehusenes overlevering til os, når børnene begynder i Forårs-SFO. Vi danner sproggrupper med de børn, der er sprogligt udfordrede

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- Vi har fokus på mange og meningsfulde samtaler med børnene, hvor de voksne spørger ind til børnenes perspektiv og tilbyder sprog ved at bruge ord og vendinger, børnene måske ikke kender på forhånd
- Vi arbejder målrettet med at indrette Fordybelsesrummet, Caféen og Stoppenålen som literacy-miljøer, der skal understøtte børnenes sproglige udvikling med bogstavplakater, bogkasser, skriveredskaber etc.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi ønsker at

- motivere alle børn til at bevæge sig med glæde og lyst til at eksperimentere med kroppens muligheder og begrænsninger ved mange forskellige aktiviteter og ved selv at udstråle glæde ved fysisk udførelse/aktivitetspektret for hvilke lege og aktiviteter, der udbydes spænder vidt og giver mangfoldige muligheder for, at børnene kan styrke deres kropslige bevidsthed og formåen
- børnene lærer kroppen at kende på mange måder: Den fysiske kropsfornemmelse: Det kan jeg, og det kan jeg ikke og den eksistentielle kropsfornemmelse: Hvem er jeg, og hvad er det, jeg føler og mærker i kroppen?
- Bevidsthed om kropssprog

Eksempler på aktiviteter:

- Boldspil og lege med krop og bevægelse i en bred variation fra færdige boldspil over rollelege og klatreaktiteter til den helt frie leg: børne- og vokseninitierede

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- Gammeldags lege: Blindebuk, avisleg osv.
- Wellnessaktiviteter og dage: Meditation, samtaler om kropsbevidsthed, pleje osv.
- Sansellege og dialoger om, hvad vi mærker og føler i kroppen
- Kropligt udfordrende aktiviteter udenfor, i hal og springsal

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi vil gerne:

- bruge vores udendørs omgivelser meget og bevidst som et sted, der byder på særlige sanseoplevelser og deltagelsesmuligheder for alle børn. Det gælder i det nære og trygge rum som eksempelvis legepladsen, det sociale uderum hvor vi leger fælleslege og de rummelige rum som strand og skov der byder på plads til fordybelse og fascination - vække børnenes nysgerrighed og fantasi i forhold til naturen i forskellige aktiviteter i vores fantastiske uderum omkring skolen og sommetider i længere forløb og projekter, så de sammen med andre børn og de voksne får lyst til at gå på opdagelse
- udnytte at vi på skolen har et velfungerende Tec/ITlab, hvor vi også i SFO'en kan eksperimentere med robotter, LEGO-Mindstorm, MicroBits mm. og dermed tilbyde leg- og læringsmuligheder indenfor science

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Eksempler på aktiviteter og projekter:

- Robotleg og LEGO-Mindstorm på 3. og 4. årgang
- Perleforløb: Ler og brænding ved shelterpladsen - Skovture/skovprojekt/strandture ect.
- Fri og planlagt leg udendørs
- Mad og snobrød på bål

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derigennem forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vi ønsker at:

- skabe et fællesskab, hvor der er plads til, respekt og forståelse for alle de kulturelle baggrunde og traditioner, vores børn i SFO'en repræsenterer, så alle føler sig som en del af fællesskabet
- tilbyde vores børn æstetiske oplevelser og direkte møder med kulturen omkring os – såsom teater, film, dans, musik etc.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- give vores børn mulighed for at udfolde sig kunstnerisk og eksperimenterende eksempelvis i KREA-værkstedet, hvor mangeartede materialer gør det muligt for børnene at udfolde sig kreativt alene og støttet af voksne

Eksempler på aktiviteter:

- Madlavning på 3. årgang
- Wellness-projekter
- Dans og musik: MGP, Just Dance, sang og sanglege
- Børnemøder på alle årgange med årgangspædagogen
- Årstidsbestemte traditioner og aktiviteter i forbindelse med høst, jul, halloween etc
- Diverse kreative aktiviteter: Maleri, perlefremstilling, knytning, syning etc.

Evalueringskultur

Ledelsen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Ledelsen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Ledelsen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi tager systematisk temaer op fra vores læreplanstekst til vores pædagogiske udviklingsmøder mindst én gang om måneden. På den måde sikrer vi, at materialet hele tiden opdateres og kvalificeres.

Vi arbejder med et årshjul for indhold i SFO'en og planlægger projekter og forløb i relation til læreplanstemaerne. Vi begrundes, planlægger og evaluerer løbende alle forløb i SMITTE-modeller. Modellen er et

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

udviklingsværktøj, men en del af kvalificeringen består også i grundigt at kommunikere til forældrene om vores større forløb, aktiviteter og projekter i forældrebreve og med fotodokumentation.

Desuden vil vi løbende over det næste år udfærdige små "aktivitetskort", som beskriver vores faste aktiviteter, som vil blive hængt op i indgangen ved den store tavle, så forældre kan se, hvad vi laver.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Hvert andet år gennemlæser vi det samlede materiale og prioriterer de dele, vi skal dykke ned i i den kommende tid og i den daglige pædagogiske praksis og som beskrevet ovenfor evaluerer vi løbende indholdet og elementerne i det fællespædagogiske fundament.